

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/54/2024
Identifikačné číslo spisu:	8120211941
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8120211941.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Mesto Prešov, Prešov, Hlavná 73, IČO: 00 327 646, proti žalovanému I. J., narodenému XX. Y. XXXX, L., W. U. O. XXXXX/X, zastúpeného advokátom Mgr. Marcelom Kandrikom, Prešov, Grešova 7, o vypratanie nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7C/91/2020, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 28. septembra 2023 sp. zn. 5Co/46/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 29. júna 2022 č. k. 7C/91/2020 - 155 vo výroku I. žalobu zamietol. Výrokom II. stranám sporu náhradu trov konania nepriznal.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu výrokom I. potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Výrokom II. priznal žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

2.1. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie, spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contrario s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a na webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 20. 09. 2023 a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

2.2. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 12 CSP, v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že priznal úspešnému žalovanému proti neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 CSP). Podľa názoru odvolacieho súdu bolo spravodlivé v odvolacom konaní rozhodnúť v prospech žalovaného, ktorý podal odvolanie iba čo do trov konania, pričom žalobca sa s rozsudkom súdu prvej inštancie neuspokojil, podal odvolanie vo veci samej. Keďže žalovaný bol

úspešný vo veci samej, a rozsudok odvolací súd potvrdil, pričom o trovách prvoinštančného konania bolo rozhodnuté s použitím § 257 CSP, bude podľa názoru odvolacieho súdu zákonné i spravodlivé priznať úspešnému žalovanému vo veci samej náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, ktoré v jeho mene spísala a podala obchodná spoločnosť PREŠOV REAL, s.r.o., Prešov, Slovenská 40, IČO: 31 722 814.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu navrhol, aby najvyšší súd dovolanie odmietol a priznal mu náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) v prvom rade skúmal, či sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania, za ktorých môže uskutočniť dovolací prieskum. Dospel k záveru, že tieto predpoklady nie sú dané a dovolanie je potrebné bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

7. Z citovaných ustanovení vyplýva, že právna úprava civilného sporového konania účinná odo dňa 01. júla 2016 naďalej vyžaduje, aby bol dovolateľ (okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP) zastúpený advokátom. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy (navyše) požaduje, aby podané dovolanie bolo spísané advokátom, teda osobou, ktorá je zapísaná v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou (tento zoznam je dostupný na internetovej stránke www.sak.sk).

8. V posudzovanom spore bol dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorý obsahuje (o. i.) riadne poučenie o povinnom zastúpení dovolateľa advokátom v dovolacom konaní, ako aj o tom, že dovolanie, ako aj iné podania dovolateľa, musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

8.1. Je zrejmé, že napriek poučeniu odvolacieho súdu, dovolanie žalobcu spísala a podala obchodná spoločnosť PREŠOV REAL, s.r.o., Prešov, Slovenská 40, IČO: 31 722 814, pričom uviedla, že sa na ňu vzťahuje výnimka z povinného zastúpenia advokátom podľa § 429 ods. 2 písm. b) CSP, nakoľko konateľ tejto firmy, JUDr. Michal Leščinský, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

8.2. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že okresný súd výzvou z 12. januára 2024 vyzval žalobcu, aby súdu v lehote 10 dní predložil riadne plnomocenstvo na zastupovanie v dovolacom konaní (s poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/100/2019 a 3Cdo/249/2018), a to buď písomný originál plnomocenstva preukazujúceho oprávnenie advokáta konať v mene dovolateľa v dovolacom konaní (§ 92 CSP), alebo plnomocenstvo v elektronickej podobe, a to buď na základe ustanovenia § 23 zákona č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente, v zmysle ktorého sa vyžaduje na dokumente preukazujúcom oprávnenie konať v mene inej osoby autorizáciu splnomocniteľom, keďže iba autorizácia splnomocniteľom preukazuje autenticitu splnomocniteľa ako osoby, ktorá splnomocnenie udelila alebo ustanovenia § 35 ods. 2 v spojení s § 36 ods. 3 citovaného zákona (ak splnomocniteľ nedisponuje možnosťou autorizácie) vykonaním zaručenej konverzie splnomocnenia opatreného vlastnoručným podpisom splnomocniteľa z listinnej podoby do podoby elektronickej.

8.3. Dňa 30. januára 2024 bolo okresnému súdu doručené splnomocnenie udelené žalobcom JUDr. Y. W., S., S. XX zo dňa 24. januára 2024.

8.4. Z vyššie uvedeného tak vyplýva, že dovolanie spísala a podala obchodná spoločnosť PREŠOV

REAL, s.r.o., pričom nejde o advokátsku kanceláriu zapísanú do zoznamu Slovenskej advokátskej komory, ale o spoločnosť založenú žalobcom, ktorý je zároveň aj jej jediným spoločníkom. Je pravdou, že za túto spoločnosť koná navonok konateľ s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa, avšak zákonná požiadavka povinného zastúpenia, ako aj jej výnimiek sa musí vzťahovať priamo na dovolateľa a tým je Mesto Prešov. Zastúpenie žalobcu obchodnou spoločnosťou PREŠOV REAL, s.r.o. tak nie je možné z týchto dôvodov akceptovať. Čo sa týka splnomocnenia žalobcu z 24. januára 2024 pre JUDr. Y. W., bez ohľadu na to, či je táto osoba advokátkou alebo zamestnankyňou žalobcu s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa, najvyšší súd konštatuje, že procesná podmienka podľa § 429 CSP musí byť splnená už pri spísaní dovolania, čo však nie je tento prípad (splnomocnenie/poverenie bolo udelené až po podaní dovolania).

8.5. Napokon žalobca podaním zo dňa 27. 08. 2024 zoberal dovolanie späť a žiadal dovolacie konanie zastaviť.

9. Dovolací súd v tejto súvislosti uvádza, že najvyšší súd skúma v prvom rade podmienky konania, za ktorých je oprávnený konať (procesné podmienky), a preto uzatvára, že osobitná podmienka dovolacieho konania podľa § 429 ods. 1 CSP ostala nesplnená, v dôsledku čoho nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum. Absencia tejto procesnej podmienky dovolacieho konania je dôvodom pre odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. e) CSP, a to aj v prípade, ak žalobca neskôr zoberie svoje dovolanie späť, ako je to v tomto prípade.

10. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V dovolacom konaní bol plne úspešný žalovaný, ktorému vznikli trovy dovolacieho konania. Dovolací súd mu preto voči žalobcovi priznal ich náhradu v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.